

УДК 338

С.С. Баліцький

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

МІСЦЕ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ В СИСТЕМІ ЗАГРОЗ, ЯКІ МОЖУТЬ СТРИМУВАТИ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

S. Balitskyy

THE PLACE OF FINANCIAL RISK IN THE SYSTEM OF THREATS THAT CAN CONTRIBUTE THE ENTERPRISE'S ACTIVITIES

Функціонуючі підприємства постійно перебувають під впливом цілої низки факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, які можуть як підсилити сильні сторони підприємства та вивести його на новий щабель розвитку, покращити позиції у конкурентній боротьбі, так і повністю знівельовати досягнення, які були можливими для організації без настання ризикових ситуацій.

Загалом, будь які ризики здатні порушити баланси у підприємства як у економічній системі, тому їх дослідження повинно проводитися постійно та необхідно мати в управлінському арсеналі інструментарій протидії проявам цих ризиків.

Середовище функціонування будь якого підприємства є мінливим та недетермінованим. А це означає, що діяльність суб'єкта господарювання є складно прогнозованою. Загалом можна вважати, що будь який ризик – це ймовірність порушення стійкого стану підприємства, що веде за собою скорочення підприємницької активності та недоотримання прибутків.

Важливим елементом аналізу ризиків підприємницької діяльності є розуміння причин їхнього виникнення. Дуже ефективною практикою для підприємств є аналіз можливих ризикових ситуацій ще до їхнього прояву. Проте, це може бути неможливо без достатньої інформації або навиків у виокремленні тих факторів, які можуть в подальшому стати ризиковими для підприємства. Попередження – це найкраща реакція на виникнення ризикової ситуації.

Оскільки уникнути усіх ризиків однозначно не вдасться, варто зрозуміти при аналізі допустимі рівні ризиків або класифікувати усі ризики за гіпотетичною силою впливу на підприємство, тобто класифікувати їх за відповідністю допустимим межах на рівні «допустимий, критичний, катастрофічний» і для ризиків, які можуть мати катастрофічний негативний вплив на підприємства обов'язково розробляти систему протидії їм або компенсації цих негативних проявів.

Ризики можуть мати одноосібний або багатоосібний масштаб впливу, тобто він має провокувати негативні ситуації лише за одним напрямком діяльності підприємства, або може формувати негативні прояви стосовно цілих підсистем організації, тобто проявляти різний масштаб впливу.

Із цією класифікаційною ознакою дуже тісно пов'язана ще одна – класифікація ризиків за напрямком дії. Прояви ризиків можуть справляти найбільш помітний вплив на персонал підприємства, або на матеріальні цінності суб'єкта господарювання або на інші ресурси організації.

Оцінюючи ймовірність настання ризикованої події та прогножуючи наслідки її прояву, експерти можуть не зважити на ті довготермінові позитивні ефекти, до яких може привести реалізація ризикової події. В короткостроковому періоді може бути очевидні спади за основними критеріями ефективності діяльності, проте, розглянувши довгостроковий період, може виявитися, що така перебудова як реакція на ризиковий фактор стала причиною більш ґрунтовних змін, які позитивно вплинули на підприємство.